

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu

DWOiP-IV-0700-7/09
BPS/DSK-043-1221/08

PM-1-0700-2108

[Handwritten signature]
Młodsze Prace Senackie
wpłynęło dn. 5.02.2009
nr 730 podpis *[initials]*

Warszawa, dnia 2.02. 2009 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 4.02.2009
nr 603 podpis

Pan
Bogdan BORUSEWICZ
Marszałek
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

[Handwritten signature: Sławomir Paweł Brandel]

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego podczas 24. posiedzenia Senatu RP w dniu 19 grudnia 2008 r., nadesłane wraz z piśmie z dnia 23 grudnia 2008 r. nr BPS/DSK-043 – 1221/08 – uprzejmie przedstawiam, co następuje:

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż stosownie do treści art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 z późn. zm.) czynności egzekucyjne w sprawach cywilnych wykonuje wyłącznie komornik. Ponadto stosownie do treści art. 759 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 1964 r. Nr 43, poz. 298 z późn. zm.) co do zasady czynności egzekucyjne są wykonywane przez komorników sądowych, wyjątkowo tylko niektóre czynności zastrzeżone są dla sądów. Działania określone w doktrynie jako zespół środków wymuszających spełnienie przez dłużnika świadczenia określonego tytułem wykonawczym przewidziane zostały w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego w art. od 758 do 1088 i nazywane są mianem egzekucji sądowej. Określonymi przez powołane powyżej przepisy środkami przymusu dysponują jedynie wskazane powyżej państwowe organy egzekucyjne.

Wobec powyższego wszelkie czynności zmierzające do przymusowego wyegzekwowania wierzytelności podejmowane przez firmy lub kancelarie windykacyjne są dokonywane

bez podstawy prawnej. Firma czy też kancelaria windykacyjna nie jest organem egzekucyjnym, stąd nie ma kompetencji do podejmowania działań wymuszających spełnienie przez dłużnika świadczenia określonego tytułem wykonawczym. Brak jest również jakichkolwiek podstaw do podejmowania przez nieuprawnione podmioty działań wymuszających wierzytelności, które nie zostały stwierdzone tytułem wykonawczym. Należy podkreślić, iż w świetle obowiązujących przepisów prawa, w drodze przymusu mogą być egzekwowane jedynie wierzytelności stwierdzone tytułem wykonawczym tj. tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w klauzulę wykonalności. Z kolei tytuły egzekucyjne zostały wymienione enumeratywnie w art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego, przy czym jedynie przykładowo wymienić można : orzeczenie sądu prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu, ugoda zawarta przed sądem lub mediatorem, akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji.

Powołane powyżej przepisy, na podstawie których organy egzekucyjne prowadzą egzekucję sądową nie przewidują sankcji za podejmowanie czynności wymuszających spełnienie przez dłużnika świadczenia określonego tytułem wykonawczym przez nieuprawnione podmioty. Sankcje karne za powyżej wskazane działania przewidują natomiast przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz.U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.). Stosownie do treści przepisu art. 191 § 2 Kodeksu karnego kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu wymuszenia wierzytelności podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Dlatego też osoba, wobec której stosowana jest przemoc lub groźba bezprawna w celu wymuszenia wierzytelności, może złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do właściwych organów ścigania.

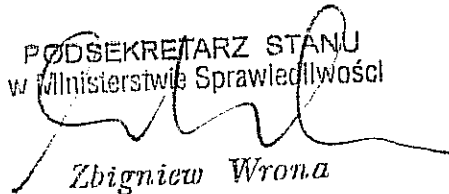
Jeżeli chodzi o organy państwowe posiadające uprawnienia i instrumenty niezbędne do podejmowania działań zmierzających do ochrony osób dotkniętych bezprawnymi działaniami firm windykacyjnych należałoby wskazać na Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów powołanego i działającego na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.). Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w ramach przysługujących mu kompetencji przeciwdziała praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, w tym również działaniom firm windykacyjnych stosujących nieuczciwe praktyki rynkowe wobec konsumentów. W ostatnim czasie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzje dotyczące wyżej opisanej problematyki w których uznał, iż konkretne działania podejmowane przez firmy windykacyjne naruszają przepis art. 17 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 z późn. zm.), zgodnie z którym przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą na zasadach uczciwej konku-

renencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słusznym interesów konsumentów oraz przepis art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którym zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Ponadto należałoby rozważyć, czy w konkretnej sytuacji podejmowane przez firmy windykacyjne czynności zmierzające do przymusowego wyegzekwowania wierzytelności, są jednocześnie działaniami naruszającymi dobra osobiste osoby, wobec której są podejmowane. Stosownie do treści art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) dobra osobiste człowieka pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Osoba, której dobro osobiste zostało naruszone może wystąpić na drogę sądową z roszczeniami wynikającymi z art. 24 Kodeksu cywilnego. Przykładowo należałoby zwrócić uwagę na roszczenia o charakterze niemajątkowym tj. o zaniechanie działań naruszających określone dobro osobiste i roszczenie o dokonanie czynności potrzebnych do usunięcia stanu spowodowanego naruszeniem dobra osobistego. Ponadto osoba, której dobro osobiste zostało naruszone może żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny (roszczenie majątkowe).

Z wyrazami szacunku

PODSEKRETAŃZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości

Zbigniew Wrona